

Tupat puuini tamani 1. juni 2015-imiit mianersoqqussutitik assitalersuisoqartalernissaa suliareqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoq Steen Lyng)

Siullermeerinnineq

Innuttaasut pujortartartut ikilisinniarlugit cigaretit puuisa tamarmik mianersoqqussutitik assitalersuisoqartalernissaa pillugu siunnersortuuteqarneranut Naalakkersuisut Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen qutsavigaat.

Pujortartarnerup kinguneranik nappaatit inuit ataasiakkaat inuunerisa pitsaassusaa annikillisittarpaat aammalu ilaqqat qanigisallu toqqaannangitsumik eqqortarlugit.

Innuttaasut 66%-ii pujortartarput 15-inillu ukiullit affaat ullut tamaasa pujortartarput. Pujartartarnek taamaalilluni Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik ulorianartorsiortitsisorujussuuvog.

Inuiaqatigiinni tamanut pingaartumillu peqinnissaqarfimmi nappaatit taakku initoorujussuupput pujortartarnerullu kinguneranik nappaatinik katsorsaannermut aningaasartuutit qaffasissorujussuullutik.

Taamaamat suliniutit pujortartarnermik pinaveersimatitsisinnaasut tamaasa Naalakkersuisut eqqumaffigaa.

Cigaretit tupallu puuini mianersoqqussutit atorlugit innuttaasunut peqqissuseq pillugu nalunaaruteqarneq akikitsuuvoq pitsaasuullunilu. Tupat puui akuttunngitsumik angerlarsimaffinni inuillu ornittagaanni takuneqarsinnaasunngorlugit inissineqartarput, taamaalillunilu tupatortarnerup peqqissutsimut ajoqutai pillugit inuppassuit paasisinneqartarlutik. Assersuutigalugu pujortartorujussuup cigaretit puua takusassavaa 7000-it sinnerlugit ukiup ataatsip ingerlanerani.

Nunat tamat akornanni misissuinerit takutippaat assit oqaasertallu ataatsimoortillugit malugineqarnerusartut. Ataatsimoortillugit mianersoqqussutit aamma oqaasertat kisiisa atorlugit mianersoqqussutit puigoruminaannerupput. Tamassuma saniatigut paasineqarnikuuvog ataatsimoortillugit mianersoqqussutit inersimasut pujortarnikinnerulersinnissaannut – pujortarunnaavinnissaannulluunnit - kiisalu meeqqat inuusuttullu pujortartalinnginnissaannut sunniuteqarnerusartut.

Tamanna pujortartalerlaani – inuusuttunulluunniit pujortartartunut – sunniuteqarnerusarpoq.

Inuuneritta II-mi, Innuttaasut peqqissusaat pillugu Naalakkersuisut periusissiaat anguniagaallu 2013-2019, ilaatigut meeqqat inuusuttullu pujortartalinnginnissaannik suliniuteqartoqarpoq.

Naalakkersuisut taamaammat Tupa avatangiisinillu tupatorfiunngitsunik isumannaarineq, kiisalu tupanik nioqqutissat nalunaaqutserneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 14. november 2004-meersumi § 10, imm. 2-mi pisinnaatitsissut atorlugu ataatsimoortillugit mianersoqqussutinik tupani assinik oqaasertanillu imalinnik atuutilersitsinissamik pisareersaaneq aallartinnikuuaat.

Assit ataatsimoortillugit mianersoqqussutini atorneqartut nunani allani sunniuteqartut paasineqarnikuuvoq. Assit EU-p assiisivianeersuupput.

Kalaallit Nunaat EU-mut ilaangimmat assiisivimmiit toqqaannartumik pissarsisinnaangilagut, kisiannili Kalaallit Nunaat taakkuninnga akilernagit atuinissamut immikkut akuersissummik maannakkut isumaqatigiissuteqarnikuuvoq.

Nalunaarutissamut missingiut kiisalu assit oqaasertallu naammassingajalerput ilimagineqarlunilu 2015-ip aallartinnerani atuutilersinneqarnissamut piariissasut..

Tupanik misissuisarneq pillugu WHO-mi sinaakkutaasumik isumaqatigiissut eqqarsaatigalugu tassani periutsit Kalaallit Nunaata malippai, ilaatigut pujortorfiusanngitsut amerliartortinnissaat, tupanik piseqqusaarisarnerup inerteqqutaanera, tupat qaffasissunik akitsuuteqarnerat, inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut tuniniaaqquisoqannginnera, pujortarunnaarnissamik siunnersorneqarnissamut periarfissaqarneq, naartusunut pujortarunnaarnissamik neqerooruteqartarneq kiisalu tupanit tunisassiat pillugit allagartaliisarneq mianersoqqussutillu.

Naalakkersuisut neriuutigaat tupat puuini assit oqaasertallu atorlugit ataatsimoortillugit mianersoqqussutit atuutilersinneqarnerat pujortartartut ikilisinneqarnissaannut tapersiissasut.

Tupat puuini, tassunga ilanngullugit cigaretit puuini, mianersoqqusilluni assit atuutilersinneqarnissaasa piareersarneqarnera aallartinneqarnikuuvoq ilimagineqarlunilu atuutilersinneqarnissamut ulloq 1. januar 2015 piariissasut. Tamanna tunngavigalugu Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik inassuteqaateqarpoq siunnersuut Naalakkersuisut itigartissagaat.